

Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K

24. maj 2022

Fremsendt pr. e-mail til tele@ens.dk med kopi til kfsa@ens.dk og chro@ens.dk,
sagsnummer 2022-1538

Høringsvar vedr. udkast til bekendtgørelse om det frekvenspolitiske rammemandat

Dansk Live er interesseorganisation for koncertarrangører, spillesteder og festivaler. Vores medlemmer er dybt afhængige af frekvenser til PMSE-udstyr (Programme Making and Special Events), den såkaldte Kulturfrekvens, og er meget bekymrede for, at der i udkastet til bekendtgørelsen om det frekvenspolitiske rammemandat åbnes op for en de facto mulighed for at frasælge noget af PMSE spektrum, som er så altafgørende for den danske kulturindustri. Dansk Lives ønske er derfor ingen reduktion eller ændring af forholdene for PMSE.

Vi har følgende konkrete kommentarer til udkastet.

Bilag 1, III, 4.2

Energistyrelsen foreslår, at der til mobile bredbåndstjenester "afsættes yderligere radiofrekvenser til formålet, når der internationalt er truffet beslutning om at anvende konkrete frekvensbånd hertil".

Vi finder denne formulering yderst bekymrende og mener eksempelvis, at den er i modstrid med udkastets Bilag 1, IV 10, hvori der står, at antenne-tv og PMSE skal kunne forblive i UHF-båndet, så længe det er relevant. Såfremt denne formulering indføres i rammemandatet, vil vi gerne have bekræftet fra Energistyrelsen, at den ikke omfatter frekvensbåndet 470-694 MHz.

Vi mener endvidere, at den hidtidige formulering ("Energistyrelsen arbejder for, at der er tilstrækkelige frekvensressourcer til mobile bredbåndstjenester") er fuldt ud dækkende, og finder at tilføjelsen ikke bare er overflødig, men er direkte skadelig for den gode frekvensforvaltning. Den foreslåede formulering kan binde Energistyrelsen til at afsætte frekvenser til mobile bredbåndstjenester, selv hvis der ikke er demonstreret et klart behov herfor, og selvom frekvenserne allerede anvendes til andre tjenester.

Vi vil derfor på det kraftigste henstille til, at tilføjelsen fjernes, og at pkt. 4.2 forbliver som i det gældende rammemandat.

Bilag 1, III, 6

Vi støtter, at der bliver foretaget analyser med henblik på at sikre de nødvendige frekvensressourcer til PMSE.

Vi vil dog gerne gøre opmærksom på, at det ikke er tilstrækkeligt, at der er gjort frekvensressourcer tilgængelige. For at de kan være anvendelige, skal de være af en tilstrækkelig kvalitet (egnet frekvensområde, meget lav risiko for forstyrrelser), og der skal være udstyr tilgængeligt. Det vil i praksis sige, at der skal være tale om et frekvensområde, som er afsat til PMSE i store dele af verden.

Vi ser ikke andre muligheder end UHF-båndet, som vil kunne opfylde disse krav, og har ikke fra Energistyrelsens side set et eneste konkret eksempel på, hvordan PMSE-behovet i Danmark vil kunne dækkes uden hele det nuværende UHF-bånd.

Bilag 1, IV, 10

Vi bemærker, at det nævnte frekvensbånd ("UHF-båndet") har været anvendt til trådløse mikrofoner og andet audio-PMSE under en sekundær mobilallokering i mange år og ser ingen grund til at lave om på dette forhold.

Vi må dog antage, at Energistyrelsen i denne sammenhæng sigter mod anden mobilanvendelse end PMSE. Vi er meget bekymrede over, at Energistyrelsen efter lang tids dialog med PMSE-branchen efter høringen over ny frekvensstrategi (<https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/65329>), fortsat mener at have belyst behovet for PMSE-frekvenser tilstrækkeligt til, at de kan arbejde for at indføre mobilt bredbånd i frekvensområdet. Dette på trods af, at PMSE-brugere og leverandører tydeligt har gjort Energistyrelsen opmærksomme på, at UHF-båndet er det eneste frekvensbånd, der for nuværende kan opfylde behovet for PMSE-frekvenser, og at der ikke er udsigt til, at denne situation vil ændre sig. Energistyrelsen har ikke været i stand til at præsentere en overbevisende løsning, som ikke baserer sig på rene spekulationer og forhåbninger.

Flere studier omkring frekvensdeling mellem antenne-tv og mobilt bredbånd har vist, at tæt frekvensdeling på tværs af landegrænser ikke er teknisk mulig (se ITU-R BT.2337) og praktiske erfaringer har bekræftet disse studier (se ITU-R BT.2301).

Vi er derfor af den klare opfattelse, at antenne-tv ikke vil kunne sameksistere i båndet sammen med en anvendelse til mobilt bredbånd i form af FDD eller TDD, og at en indførelse af mobilt bredbånd i Europa således ikke vil være i stand til at give Danmark den ønskede fleksibilitet til at lade såvel broadcast som PMSE fortsætte i frekvensbåndet.

Vi finder det særligt bekymrende i sammenhæng med udkastets Bilag 1, III, 4.2. Som vi tolker dette punkt, kan Energistyrelsen her i praksis frasige sig handlefriheden til at beholde den ønskede anvendelse af båndet. Vi undrer os over, om dette virkelig kan være Energistyrelsens intention.

Vi bemærker, at indførelsen af nye teknologier såsom 5G Broadcast (SDO; Standalone downlink-only), ikke kræver ændringer i ITU's radioreglement.

Vi vil derfor på det kraftigste opfordre Energistyrelsen til ikke at arbejde for nye, primære mobilallokeringer i UHF-båndet. Sekundært bør Energistyrelsen, i det arbejde der allerede foregår omkring UHF-båndet på internationalt niveau, sørge for, at eventuelle nye mobilallokeringer begrænses til "Downlink only".

Vi vil derfor opfordre til, at punktet erstattes med følgende formulering:

"Energistyrelsen arbejder for, at nye teknologier til spredning af audiovisuelt indhold kan indføres i frekvensbåndet 470-694 MHz som værende SDO (Standalone downlink-only), og at den eksisterende anvendelse til PMSE-anvendelse i frekvensbåndet kan fortsætte."

Vi imødeser at relevante interessenter inddrages i arbejdet, og Dansk Live står selvfølgelig til rådighed i den forbindelse. Derfor vil Dansk Live også gerne på høringslisten for fremtiden.

På vegne af Dansk Live
Sabrina Højbjerg